

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

**Pentru aprobarea Avizului asupra proiectului de lege
cu privire la acordarea statutului de obiect al patrimoniului
cultural național al Republicii Moldova bunurilor întreprinderii
„Barza Albă” Societate pe Acțiuni**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul asupra proiectului de lege cu privire la acordarea statutului de obiect al patrimoniului cultural național al Republicii Moldova bunurilor întreprinderii „Barza Albă” Societate pe Acțiuni

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul culturii

Sergiu Prodan

Ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Viorel Gherciu

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.

AVIZ
asupra proiectului de lege cu privire la acordarea statutului de obiect al
patrimoniului cultural național al Republicii Moldova bunurilor
întreprinderii „Barza Albă” Societate pe Acțiuni

Guvernul a examinat proiectul de lege cu privire la acordarea statutului de obiect al patrimoniului cultural național al Republicii Moldova bunurilor Întreprinderii „Barza Albă” Societate pe Acțiuni, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 145 din 19 aprilie 2022) de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Inițiativa legislativă este înaintată în temeiul prevederilor articolului 73 din Constituția Republicii Moldova și articolului 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996.

Potrivit notei informative, proiectul este elaborat în vederea acordării statutului de obiect al patrimoniului cultural național al Republicii Moldova bunurilor S.A. „Barza Albă”. Atribuirea statutului de obiect al patrimoniului cultural național are drept scop păstrarea acestei unități industriale pentru generațiile prezente și viitoare, precum și includerea ei în lista bunurilor nepasibile de privatizare conform anexei la Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice. Proiectul de lege reglementează raporturile ce apar în procesul ocrotirii de către stat, al păstrării, al valorificării și utilizării bunurilor S.A. „Barza Albă”, valoare națională de unicat în producerea divinului, comunicarea acestor valori materiale și spirituale viitoarelor generații, precum și particularitățile dreptului de proprietate asupra acestei întreprinderi ca obiect al patrimoniului cultural național.

În acest context, menționăm că în prezent există următoarele acte legislative similare cu privire la acordarea statutului de obiectiv al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova:

- Legea nr. 322/2003 cu privire la declararea complexului „Combinatul de Vinuri „Cricova” – S.A.” drept obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova;

- Legea nr. 199/2005 cu privire la acordarea statutului de obiectiv al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova bunurilor Întreprinderii de Stat „Combinatul de Vinuri de Calitate „Mileștii Mici”.

Atribuirea statutului de obiect al patrimoniului cultural-național în ambele cazuri a avut drept scop păstrarea pentru generațiile prezente și viitoare a complexelor culturale și peisagistice de importanță națională, purtătoare a informației vizând tradițiile poporului în domeniul vinificației și culturii viței-de-vie. Totodată, se atrage atenția asupra faptului că complexe subterane pentru păstrarea vinului – parte componentă a celor două complexe menționate *supra* dețineau statut de monument fiind înscrise în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite

de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993, la momentul acordării statutului de obiectiv al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova acestora.

Astfel, ca urmare a prevederii de atribuire statutului de patrimoniu cultural național, inclusiv terenului și unor construcții din ansamblul construit al S.A. „Barza Albă” (prevedere a articolului 3 din proiectul de lege), punctul 2 din nota informativă urmează a fi completat cu o poziție privind necesitatea operării modificărilor la Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat prin înscrierea imobilelor respective în acest Registru, urmând procedura de clasare conform legislației din domeniul ocrotirii monumentelor.

Totodată, se va ține cont de prevederile articolului 17 din Legea culturii nr. 413/1999, potrivit căreia patrimoniul cultural național este stabilit de Guvern în comun cu Parlamentul și are un regim special de păstrare, conservare și folosire în corespundere cu legislația. Împuternicirile privind întreținerea, utilizarea și amplasarea obiectelor și obiectivelor cu o valoare deosebită ale patrimoniului cultural național sunt stabilite, la propunerea Guvernului, de către Parlament în baza avizelor comisiilor independente de experți, ținându-se cont de interesele integrității colecțiilor constituite istoricește, condițiile lor de păstrare și posibilitățile de acces la ele.

La proiectul de lege menționăm că acesta necesită ajustare sub aspectul redactării de conținut, ținând cont de următoarele obiecții și propuneri.

La articolul 3, numerația „(1)” se va omite, deoarece articolul conține un singur alineat.

Litera a) va avea următorul cuprins:

„a) ansamblu de construcții industriale utilizate în scopuri de producție, maturare și păstrare a divinului, precum și în scopuri turistice, inclusiv sălile de degustare, utilajul pentru producerea divinului și vasele tehnologice pasibile pentru clasare în patrimoniul cultural național mobil, cu excepția divinurilor aflate la maturare sau depozitare și a mijloacelor circulante;”.

Totodată, atragem atenția asupra faptului că Regulamentul cu privire la modul de folosire a mărcilor – proprietate a statului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 852/2001, stabilește la art. 3 semnificația noțiunii „*marcă* – semnul care servește pentru a deosebi produsele sau serviciile unor persoane fizice sau juridice de produsele sau serviciile altor persoane fizice sau juridice”.

În contextul prevederilor legislației din domeniul patrimoniului cultural, și anume Legea nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, Legea nr. 58/2012 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial și Legea nr. 280/2011 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, marca nu este pasibilă de clasare în unul dintre tipurile de patrimoniu cultural, deoarece nu întrunește caracteristicile patrimoniului imobil, mobil sau imaterial. Prin urmare, indiferent de titularul dreptului de proprietate asupra mărcii, aceasta nu poate fi considerată element al patrimoniului cultural. Respectiv, la articolul 3, litera d) se va exclude.

Articolul 4 se va revizui sub aspectul stabilirii hotarelor și zonei de protecție a unui bun imobil/unor bunuri imobile și nu ale S.A. „Barza Albă”, care este o societate și nu un bun imobil pentru care se pot fixa hotare și zonă de protecție, precum și sub aspectul concretizării la propunerea cărei autorități publice centrale Guvernul urmează să stabilească aceste hotare.

Totodată, pe plan redacțional, cuvintele „în vigoare” se vor omite, ca fiind inutile. Regula generală este că referințele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment (obiecția este valabilă și pentru art. 7, art. 9 alin. (2) și art. 12).

Articolul 8 se va revizui, ținându-se cont de faptul că S.A. „Barza Albă” este o societate pe acțiuni, al cărei capital este constituit din acțiuni. Or, prin definiție acțiunile atestă dreptul proprietarului (acționarului) de a participa la conducerea societății, de a primi dividende, precum și o parte din bunurile societății în cazul lichidării acesteia. Astfel, considerăm că este principial incorect de a stabili în proiectul de lege că „S.A. „Barza Albă” este proprietatea exclusivă a statutului, întrucât dreptul de proprietate se exercită asupra acțiunilor, dar nu asupra societății însăși.

La articolul 10, în vederea ajustării proiectului la prevederile și termenile din domeniul proprietății intelectuale și excluderii reglementărilor contradictorii, se va revedea art. 10 alin. (1), contradictoriu prevederilor art. 11 din proiect. S.A. „Barza Albă” nu poate fi în același timp „titularul dreptului preferențial de folosire a denumirii „Barza Albă ... în mărci” și „titularul” mărcilor menționate mai sus. Suplimentar, cuvintele „în denumirea altor obiecte ale proprietății intelectuale supuse înregistrării în Republica Moldova” se vor substitui cu cuvintele „și altor obiecte de proprietate intelectuală protejate în conformitate cu legislația națională în domeniul proprietății intelectuale”. Prin urmare, la articolul 10, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) S.A. Barza Albă este titularul dreptului preferențial de folosire a denumirii „Barza Albă” în denumirea firmei și a altor obiecte de proprietate intelectuală protejate în conformitate cu legislația națională în domeniul proprietății intelectuale”.

La articolul 10 alineatul (2), cuvintele „opinia publică” se vor substitui cu cuvântul „consumatorii”.

Articolul 11 va avea următorul cuprins:

Articolul 11. Dreptul de folosință asupra unor mărci

(1) S.A. „Barza Albă” are drept exclusiv și gratuit de folosință asupra mărcilor cu număr de înregistrare națională R4503, R6292, R7813, R11898, R10060 și cu număr de înregistrare internațională 725007 și 1371130, precum și asupra oricărei alte mărci derivate care pot fi înregistrate de către titularul mărcii atât în Republica Moldova, cât și în statele în care este asigurată protecția acestora. S.A. „Barza Albă” este liberă să aleagă orice tip de butelie pe care va aplica mărcile menționate în prima teză al prezentului alineat.

(2) Dreptul exclusiv de utilizare a mărcilor prevăzute la alineatul (1) se va exercita în baza contractului de licență încheiat cu titularul mărcilor.”

Propunerea de modificare a reglementărilor articolului 11 cu referire la drepturile asupra mărcilor care conțin elementele „Barza Albă”/„Belii Aist”/„Белый Аист” reiese din următoarele considerente.

Mărcile „Barza Albă”/„Belii Aist”/„Белый Аист” sunt incluse în Lista mărcilor proprietate a statului pentru producția alcoolică, conform anexeii nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 975/2016 privind gestionarea mărcilor proprietate a statului pentru producția alcoolică (pozițiile 19-23). Potrivit punctului 2 din Hotărârea Guvernului nr. 975/2016, „gestiunea mărcilor proprietate a statului pentru producția alcoolică va fi realizată de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de folosire a mărcilor proprietate a statului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 852/2001”. Astfel, conform punctului 3 din Regulamentul cu privire la modul de folosire a mărcilor – proprietate a statului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 852/2001, noțiunea *marcă – proprietate de stat* semnifică marca înregistrată și gestionată de către stat prin intermediul instituțiilor sale publice, iar *utilizator al mărcii – proprietate de stat* – persoana căreia titularul – instituție de stat îi acordă dreptul de utilizare a mărcii.

Menținerea autorității publice centrale în calitate de titular al dreptului asupra mărcilor menționate *supra* va minimaliza riscul înstrăinării acestora către terți.

În același timp, redacția propusă a articolului 11 va permite S.A. „Barza Albă” folosirea exclusivă a mărcilor și va crea premisele consolidării imaginii produsului plasat sub aceste mărci.

La articolul 12, în vederea ajustării conform terminologiei juridice utilizate, cuvântul „administrativă” se va substitui cu cuvântul „contravențională”.

Articolul 13 alineatul (1):

1) se va completa cu două poziții noi, după cum urmează:

- după liniuța a doua, se completează cu o liniuță nouă cu următorul cuprins:

„- va dispune Agenției Proprietății Publice asigurarea includerii S.A. „Barza Albă” în lista bunurilor nepasibile de privatizare, aprobată prin anexa la Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deținatizarea proprietății publice.”;

- după liniuța a treia poziție, se completează cu o liniuță nouă cu următorul cuprins:

„- va dispune Ministerului Culturii elaborarea și promovarea proiectului hotărârii Parlamentului privind includerea bunurilor imobile prevăzute la art.3 alin.(1) lit. a) și b) în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993, conform prevederilor actelor normative din domeniul ocrotirii monumentelor.”.

Conform articolului 18 alineatul (3) din Legea nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor „procesul de înscriere a bunurilor imobile în Registrul monumentelor se inițiază din oficiu de către Ministerul Culturii, inclusiv la propunerea cetățenilor și a asociațiilor de profil”.

2) textul „- va dispune Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală asigurarea procedurilor de transmitere a mărcii” se va exclude.

Precizăm că transmiterea drepturilor asupra mărcii este reglementată la articolele 25-27 din Legea nr. 38/2008 privind protecția mărcilor. Astfel, conform articolului 25 din Legea nr. 38/2008 privind protecția mărcilor, drepturile asupra mărcii pot fi transmise integral sau parțial prin cesiune, prin contract de licență, precum și prin succesiune.

Subliniem că Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală are atribuția de a înregistra contractele de cesiune, de licență, de gaj și de franchising ale drepturilor privind obiectele de proprietate industrială în Registrele naționale corespunzătoare, conform prevederilor articolului 7 alineatul (2) litera l) din Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, și nu poate asigura realizarea procedurilor de transmitere nemijlocită a drepturilor.

În aceeași ordine de idei, menționăm că procedura de înregistrare a contractelor este reglementată de Hotărârea Guvernului nr. 612/2011 pentru aprobarea Regulamentului privind înregistrarea contractelor de cesiune, licență, gaj și franchising referitoare la obiectele de proprietate industrială. Astfel, contractele de cesiune, licență, gaj și franchising privind obiectele de proprietate industrială se înregistrează la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală la solicitarea părților contractante, prin depunerea unei cereri, pe un formular tip, la care se anexează contractul de transmitere a drepturilor asupra obiectului de proprietate industrială sau, după caz, actul normativ ce reglementează transmiterea drepturilor asupra obiectului (obiectelor) de proprietate industrială, în cazul în care transmiterea drepturilor se efectuează în temeiul executării unor prevederi normative (punctul 9 din Hotărârea Guvernului nr. 612/2011).

În contextul celor menționate supra, Guvernul comunică că susține în fond proiectul de lege cu privire la acordarea statutului de obiect al patrimoniului cultural național al Republicii Moldova bunurilor întreprinderii „Barza Albă” S.A., cu condiția ajustării corespunzătoare a acestuia prin prisma obiecțiilor și propunerilor prezentate.